

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van TSM-Bovenbouw te MECHELEN

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	126185-109892
Instellingsnummer	126185
Instelling	TSM-Bovenbouw
Directeur	Jan VAN EYKEN
Adres	Jef Denynplein 2 - 2800 MECHELEN
Telefoon	015-64.69.00
Fax	015-64.69.95
E-mail	info@tsmmechelen.be
Website	http://www.tsmmechelen.be/
Bestuur van de instelling	Technische Scholen Mechelen
Adres	Jef Denynplein 2 - 2800 MECHELEN
Scholengemeenschap	SGKSO Regio Mechelen
Adres	Melaan 6 - 2800 MECHELEN
CLB	Vrij CLB Het Kompas
Adres	Vijfhoek 1_A - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	25-02-2013 tot en met 01-03-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	01-03-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	17-04-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Agnes Geerts
Teamleden	Dirk Diepers Etienne Gielen Alex Maes Christian Potloot
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	Hector Smeesters

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Nederlands in tso derde graad in alle studierichtingen (leerplan 2006/008)	9
3.1.1.2 Project algemene vakken in de studierichtingen van bso derde graad, eerste en tweede leerjaar (leerplannen 2003/01 en 2012/26)	11
3.1.1.3 Project algemene vakken in bso derde leerjaar derde graad in alle studierichtingen (leerplan 2006/019)	13
3.1.1.4 Specifieke gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan D/2006/0279/068)	15
3.1.1.5 Specifieke vorming in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen D/2011/7841/044 en D/2012/7841/061)	16
3.1.1.6 Specifieke vorming in tso tweede en derde graad in de studierichting Bouw- en houtkunde (leerplannen D/2009/7841/019, D/2012/7841/020 en D/2011/7841/030)	18
3.1.1.7 Specifieke vorming in tso derde graad in de studierichting Industriële ICT (leerplan 2004/0279/074)	19
3.1.1.8 Specifieke vorming in tso derde graad in de studierichting Podiumtechnieken (leerplan D/2009/7841/015)	20
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	22
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	22
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	23
4.1 Professionalisering	23
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	23
4.2 Welzijn.....	23
4.3 Evaluatie.....	24
4.3.1 Evaluatiepraktijk	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	28
6.1 Wat doet de school goed?.....	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	29
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	29
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	29
7.3 Overige reglementering: regeling voor het vervolg	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Technische Scholen Mechelen omvatten een Middenschool, een school voor secundair onderwijs tweede en derde graad tso en bso, een Centrum voor Leren en Werken en een Centrum voor Volwassenenonderwijs. Dit verslag behandelt de twee administratieve scholen voor secundair onderwijs tweede en derde graad tso en bso. Aan het Centrum Leren en Werken dat deel uitmaakt van één van deze administratieve scholen wordt een aparte doorlichting besteed met een eigen verslaggeving. Er is een nauwe samenwerking met TSM-middenschool en het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat in dezelfde infrastructuur gehuisvest is.

Het onderwijsaanbod van beide secundaire bovenbouwscholen wordt ondersteund door het aanbod in de middenschool. Beide scholen bieden opleidingen aan van de studiegebieden Auto, Bouw, Decoratieve technieken, Grafische communicatie en media, Hout, Koeling en warmte, Maatschappelijke veiligheid en Mechanica-elektriciteit. Het aantal leerlingen is de laatste zes jaar gestegen. Deze centrumscholen kenmerken zich door de aanwezigheid van relatief meer kansarme leerlingen dan gemiddeld in Vlaanderen. Via de sterk uitgewerkte visie op gelijke onderwijskansen en het daaraan gekoppelde talenbeleid wil de school erop inzetten om voor de leerlingen een goed leerklimaat te scheppen. De school heeft geïnvesteerd in een bouwprogramma om haar infrastructuur aan te passen aan de bewoonbaarheidsvoorwaarden en ruimte te bieden voor een leerplanrealisatie die meer en meer steunt op een visie van geïntegreerd en projectmatig werken.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leerplanrealisatie voldoet voor de algemene vakken Nederlands in de derde graad tso en project algemene vakken in de derde leerjaren van de derde graad bso. Ook voor de onderzochte vakken van het specifieke gedeelte van de studierichtingen in de tweede en derde graad tso Bouw- en houtkunde, de derde graad tso Industriële ICT, Podiumtechnieken en Multimedia worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd.

De leerplanrealisatie voldoet niet voor het vak project algemene vakken in de derde graad bso, de vakken van het specifieke gedeelte van de studierichtingen in de tweede graad bso Basismechanica, de derde graad bso Centrale verwarming en sanitaire installaties, de derde graad bso Publiciteitsgrafiek, de derde graad bso Houtbewerking en het derde leerjaar van de derde graad bso Verwarmingsinstallaties. De onvoldoendes zijn vooral te wijten aan de zwakke leerplangerichtheid, de onvoldoende valide en/of onbetrouwbare evaluatie en het blijven vasthouden aan de vakkencultuur ondanks geïntegreerde leerplannen. Om een kwaliteitsvolle invulling van ICT-integratie in de lessen mogelijk te maken, is een inhaalbeweging van de ICT-infrastructuur noodzakelijk.

Optimalisering van de evaluatiepraktijk vormt nog een uitdaging voor de school. Het ontbreken van schoolbreed geïmplementeerde richtlijnen leidt tot belangrijke kwaliteitsverschillen. De concrete invulling van de evaluatiepraktijk, de rol van procesevaluatie en de evaluatie als onderdeel van het eigen onderwijsproces worden grotendeels overgelaten aan de eigen inzichten en invullingen van de leraren en/of vakgroepen. De leerplandoelstellingen vormen niet altijd het uitgangspunt van de evaluatiepraktijk. Toch zijn er goede praktijkvoorbeelden, zoals het screenen van examens op het gebied van instructietaal en het opnemen van bereikte leef- en leercompetenties in de evaluatiepraktijk. De evaluatie is nog hoofdzakelijk gebaseerd op de beoordeling van het eindresultaat en in mindere mate op het groeiproces. De motiveringen van de B- en C-attesten bevatten niet altijd voldoende relevante elementen om de oriëntering van de leerlingen te staven.

De visie op deskundigheidsbevordering wordt gevat in een nascholingsplan dat tot stand komt op basis van behoeftepeiling en beleidsprioriteiten. Het beleid stelt eisen over de minimale deelname aan nascholingsactiviteiten, maar volgt deze richtlijn onvoldoende op, waardoor de deelnemingsgraad varieert.

Het beleid is gebaseerd op respect, openheid en vertrouwen als centrale waarden. De schoolleiding hanteert een participatieve leiderschapsstijl. De herstructurering en de operationalisering van het opvoedingsproject gaan gepaard met het opzetten van een kwaliteitszorgsysteem. Veel acties zijn opgenomen binnen het zogenoemde 'diversiteitsplan'.

De vaststellingen i.v.m. het algemeen beleid wijzen op een voldoende beleidsvoerend vermogen. De school doet een beroep op externe ondersteuning om een eigen kwaliteitszorgsysteem in te voeren. Zij zal nog extra inspanning moeten leveren om de algemene beleidsindicatoren verder te ontwikkelen in functie van effectmeting.

De huidige gecoördineerde aanpak van het veranderingsproces biedt perspectieven voor het verdere verloop en de afronding ervan.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Basismechanica		autotechniek, centrale verwarming, elektriciteit, elektromechanica, lassen - constructie, mechanica, sanitair
Graad 2 TSO Bouw- en houtkunde		bouw, elektriciteit, elektromechanica, hout, mechanica
Graad 3 BSO Auto	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Carrosserie	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Carrosserie- en spuitwerk	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Diesel- en LPG-motoren	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Fotolassen	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Houtbewerking	project algemene vakken	hout, meubelmakerij, schrijnwerkerij
Graad 3 BSO Industriële elektriciteit	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Industriële houtbewerking	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Lassen-constructie	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Renovatie bouw	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Ruwbouw	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Autotechnieken	Nederlands	
Graad 3 TSO Bouw- en houtkunde	Nederlands	bouw, hout
Graad 3 TSO Elektrische installatietechnieken	Nederlands	
Graad 3 TSO Elektromechanica	Nederlands	
Graad 3 TSO Houttechnieken	Nederlands	
Graad 3 TSO Industriële ICT	Nederlands	elektriciteit, elektromechanica, elektronica, toegepaste informatica
Graad 3 TSO Industriële wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 TSO Mechanische vormgevingstechnieken	Nederlands	
Graad 3 TSO Podiumtechnieken	Nederlands	audio-visuele vorming, beeldende vorming, elektriciteit, elektromechanica, elektronica, mechanica
Graad 3 TSO Toegepaste autotechnieken	Nederlands	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Nederlands in tso derde graad in alle studierichtingen (leerplan 2006/008)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De vakgroep volgt het leerplanconcept en geeft het competentieleren een centrale rol. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de onderwijsdoelen.

Onderwijsaanbod De vakgroep tracht een functionele invulling aan het lesaanbod te geven. Het competentieleren vormt hierbij het vertrekpunt. De geselecteerde teksten, thema's en inhoudsluizen meestal aan bij de leefwereld van de jongeren en bij het taalgebruik dat zij nodig hebben om in de maatschappij en in een professionele omgeving te kunnen functioneren. In het zelf ontwikkeld cursusmateriaal wordt een integratie van een aantal taalvaardigheden of van vaardigheden met taalbeschouwing nagestreefd. Hierdoor komen de leerplandoelen niet alleen volledig, maar ook geïntegreerd aan bod.

De taalvaardigheden worden evenwichtig opgenomen in de planning, met een nadruk op de ontwikkeling van de leesvaardigheid. Het verwerkingsniveau van het taalmateriaal sluit voldoende aan bij de mogelijkheden van de leerlingen en bij de vereisten van het leerplan. De taalbeschouwing ondersteunt grotendeels de ontplooiing van de vaardigheden. De reflectie op het eigen taalgebruik van de leerlingen of op het taalsysteem wordt echter nog niet voldoende aangewend. De aandacht voor een correct taalgebruik en de reflectie erop blijven vaak beperkt. Leraargebonden zijn er goede voorbeelden voor een attitudevorming ten opzichte van hun taalgebruik. De realisatie van de geïntegreerde proef wordt procesmatig opgevolgd, met aandacht voor de structuur, het taalgebruik en de mondelinge presentatie. De ontwikkeling van de literaire competentie vertrekt voldoende van actuele literatuur en kortverhalen, met aandacht voor leesbeleving en reflectie.

De samenwerking binnen de vakgroep en binnen de graad verloopt goed. Dit resulteert in gelijkgerichte afspraken en de ontwikkeling van gezamenlijk cursus- en evaluatiemateriaal. Een verticale opbouw binnen de graad en zeker de verticale aansluiting bij de tweede graad zijn vrij beperkt. Een opbouw in de beheersingsgraad van de diverse taalvaardigheden, gekoppeld aan een groeilijn en evaluatiecriteria, is nog onvoldoende geconcretiseerd.

Uitrusting De meeste leslokalen zijn behoorlijk uitgerust om beeld- en geluidsmateriaal te integreren in de onderwijspraktijk. Hiervan wordt frequent gebruikgemaakt. De mogelijkheden tot ICT-integratie zijn veeleer beperkt en de ICT- infrastructuur is niet steeds efficiënt inzetbaar. Leerlingen van bepaalde klasgroepen hebben wel de mogelijkheid hun privé-laptop te gebruiken. Ondersteunend materiaal (woordenboeken, leesboeken, naslagwerken) is voldoende aanwezig. De leraren hebben aandacht voor de aankleding van de vaklokalen.

Evaluatiepraktijk De leerplandoelen komen voldoende aan bod in de evaluatie en ze worden zowel in de loop van het schooljaar als tijdens de examenperiode procesmatig en vaardigheidsgericht geëvalueerd. Kansen om de evaluatie in het leerproces te integreren, worden regelmatig benut. De visie van het leerplan wordt vertaald in het nastreven van een evenwichtige verhouding tussen de leerplancomponenten (taalvaardigheden, taalbeschouwing en literatuur), met een nadruk op de vaardigheden. De evaluatie van de literaire component vertrekt ofwel vanuit tekstmateriaal volgens de inductieve methode, of verloopt via creatieve verwerkingsopdrachten. De summatieve toetsing vormt een voldoende afspiegeling van de formatieve. De leerlingen worden duidelijk geïnformeerd over de evaluatiecriteria en de puntenverdeling.

Voor enkele taalaspecten wordt via een portfolio gewerkt. Het groei- en verbeterproces krijgen hierin echter nog onvoldoende doelgerichte aandacht. Bij de correctie van taken en toetsen worden de leerlingen soms aangemoedigd om te reflecteren over hun taalgebruik, met een mogelijk positieve quoterings voor de aangebrachte correcties tot gevolg.

Leerbegeleiding De vakgroep sluit goed aan bij de schoolvisie rond leerlingenbegeleiding. Voor alle leerlingen geldt het principe van de zorgverbreding. Zij hebben recht op voldoende ondersteuning en hulp bij hun leerproces. Daarnaast kunnen leerlingen met geattesteerde leermoeilijkheden een beroep doen op zorgverbreding. Zij kunnen terugvallen op geïndividualiseerde maatregelen en een aangepaste evaluatiepraktijk.

Voor de ondersteuning en de ontwikkeling van de taalvaardigheden worden regelmatig leerstrategieën aangewend. De leerlingen worden vertrouwd gemaakt met het hanteren van een stappenplan bij de uitvoering van hun taaltaken. Daarnaast ontvangen de leerlingen vaktips bij de start van het schooljaar en leerstofoverzichten bij de voorbereiding van de examens. Verder leren zij reflecteren over hun opdrachten via zelf- en peerevaluatie. De aandacht voor correct taalgebruik in agenda of cursus is vrij beperkt.

Op remediërend vlak wordt een inspanningsverplichting van de leraren verwacht bij tekorten. De opvolging van remediërende activiteiten wordt voorgelegd aan de klassenraad. Het woordcommentaar op de rapporten biedt meestal voldoende duiding.

3.1.1.2 Project algemene vakken in de studierichtingen van bso derde graad, eerste en tweede leerjaar (leerplannen 2003/01 en 2012/26)

Voldoet niet

Er kan niet worden aangetoond dat de leerplandoelstellingen in voldoende mate worden gerealiseerd. De evaluatiepraktijk is onvoldoende representatief voor de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod De vakgroep heeft behoorlijke inspanningen geleverd om de leerplandoelstellingen in zelf ontwikkeld cursusmateriaal te gieten. Het vertrekpunt hierbij was de maatschappelijke zelfredzaamheid van de jongeren te versterken. Deze visie werd vertaald in een reeks thematisch opgevatte werkbundels. De inhoud van de bundels werden dit schooljaar gescreend op een voldoende aansluiten ervan bij de leerplandoelen. De vakgroep haalde uit de screening een aantal werkpunten en stelde een aantal bijsturingen voor. Een aantal leerplandoelen komt immers onvoldoende concreet tot zijn recht in de themabundels. Daarnaast ontbreken gelijkgerichte afspraken en een duidelijke normstelling voor de te bereiken doelstellingen. Ook een welomschreven leerlijn, zowel binnen de graad als graadoverstijgend is nog in ontwikkeling.

Binnen de cluster 'informatieverwerking en –verwerking' wordt niet voldoende doelgericht gewerkt aan de ontwikkeling van de diverse onderdelen van de functionele taalvaardigheid. Daarnaast is de aandacht voor het zelfstandig vinden, selecteren, gebruiken van en reflecteren over de ingewonnen informatie vrij beperkt. De informatiebronnen blijven in een aantal thema's begrensd tot de in de cursus aangereikte teksten. De werkwijze die het leerplan voorstelt om de informatie te verwerken, te gebruiken, erover te reflecteren en vervolgens te evalueren, wordt niet voldoende aangewend. Hierdoor wordt er eveneens niet voldoende gericht gewerkt aan de ontwikkeling van de organisatiebekwaamheid van de leerlingen. Leraargebonden worden wel regelmatig activerende en groepsgerichte werkvormen gehanteerd, waardoor de leerlingen leren samenwerken en reflecteren over de opdrachten.

Binnen de cluster 'probleemoplossend denken' is er voldoende aandacht voor de rekenvaardigheden. De aansluiting bij het beroepenveld van de jongeren wordt hierbij echter niet vaak benut. De cluster 'maatschappelijke participatie' is sterk aanwezig via de aangereikte thema's. De actualiteit wordt regelmatig geïntegreerd in het curriculum. De thema's sluiten aan bij de leefwereld van de jongeren en ze zijn gericht op maatschappelijke bruikbaarheid. De nadruk ligt echter nog niet voldoende op het verkennen, bespreken en het in praktische situaties kunnen gebruiken van de informatie. De organisatie van stadsbezoeken is een goed voorbeeld van een activiteit om de leerinhouden levensecht aan te bieden en de participatie en de inbreng van de leerlingen te verhogen.

De vakgroep besteedt veel aandacht aan de integratie van zowel de vakgebonden als de vakoverschrijdende eindtermen. De vakgebonden eindtermen krijgen expliciete aandacht tijdens het lesverloop. Het is voor de leerlingen echter nog niet voldoende duidelijk welke attitudes in welke context van hen worden verwacht. Het vak levert een belangrijke bijdrage aan de geïntegreerde proeven in een aantal studierichtingen. Vanaf de tweede graad worden voorbereidende aspecten als rapporteren en structureren opgenomen.

Uitrusting De leraren beschikken over een voldoende krachtige leeromgeving. Er zijn voldoende mogelijkheden om geluids- en beeldmateriaal te integreren en deze mogelijkheden worden frequent ingezet. Het integreren van ICT-ondersteuning verloopt niet steeds soepel wegens een regelmatig haperende infrastructuur. Ander ondersteunend materiaal, zoals atlassen, rekenmachines en woordenboeken zijn in bijna elk lokaal beschikbaar. Actuele nieuwsbronnen worden regelmatig aangewend.

Evaluatiepraktijk Zowel binnen het dagelijks werk (taken en toetsen) als binnen de examens is de evaluatiepraktijk onvoldoende representatief voor de leerplandoelen en ontbreekt het aan een behoorlijk evenwicht tussen de eindtermclusters. De functionele taalvaardigheden worden vaak verengd tot kennis van woordenschat en spelling. De functionele rekenvaardigheden worden wel voldoende in de evaluatie opgenomen, maar krijgen regelmatig een te groot puntengewicht toegekend. Aspecten als organisatiebekwaamheid, informatieverwerking en tijd- en ruimtewustzijn komen onvoldoende aan bod in de beoordelingen. Over het algemeen is de evaluatiepraktijk er onvoldoende op gericht de verworven vaardigheden van de leerlingen in kaart te brengen en hun leerproces te ondersteunen. Het is duidelijk dat de visie van het leerplan nog niet voldoende is doorgedrongen tot de vakgroep. Nochtans zijn er ook signalen dat er gezocht wordt naar een meer procesmatige invulling van de evaluatiepraktijk, met meer aandacht voor de toepassing van de verworven vaardigheden. Een positieve tendens ontwikkelt zich binnen de beoordeling van het dagelijks werk, dat inhoudelijk meer vaardigheidsgericht evolueert. De summatieve toetsen zijn echter meestal te kennisgericht en onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Een vlotte samenwerking binnen de vakgroep resulteert in afspraken rond het ontwikkelen van cursusmateriaal en in het gezamenlijk opstellen van de summatieve toetsen. Het puntengewicht wordt evenredig verdeeld tussen het dagelijks werk en de examens. De school overweegt om vanaf volgend schooljaar te werken met permanente evaluatie. De beoordeling van het dagelijks werk wordt opgedeeld in een beoordeling van taken en toetsen (70 %), en een beoordeling van vakgebonden attitudes (30 %). De vakgroep beoogt hiermee de vakgebonden attitudes expliciet te honoreren. De aandachtspunten voor het nastreven van deze attitudes zijn over het algemeen vrij vaag omschreven en het ontbreekt aan criteria om de verwachtingen tegenover de leerlingen voldoende duidelijk te stellen.

Leerbegeleiding De behaalde resultaten voor het vak zijn overwegend goed en leiden zelden tot een knelpunt bij de eindbeoordeling. Een breed zorgbeleid en de nodige ondersteunende initiatieven bieden de leerlingen voldoende kansen. De beleidslijnen rond zorgverbreding (voor alle leerlingen) en zorgverdieping (voor de leerlingen met leermoeilijkheden) worden door de leraren ter harte genomen. Deze zorg bevindt zich grotendeels op het remediërend terrein. Leerlingen met een geattesteerde problematiek kunnen terugvallen op compenserende maatregelen. Ook leerlingen met een taalachterstand, zoals leerlingen die doorstroomden uit een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers, ontvangen een ondersteunend aanbod in samenwerking met de vervolgcoach.

Op het vlak van de preventieve leerbegeleiding worden aspecten van het leren leren niet voldoende systematisch geïntegreerd. Leerstrategieën en stappenplannen worden veeleer zelden aangewend ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. Activerende werkvormen, zoals groeps- en hoekenwerk vinden stilaan ingang. De zorg voor een correct taalgebruik, het hanteren van een aangepaste instructietaal en het voeren van een talenbeleid zijn soms impliciet aanwezig, maar vormen geen structureel aandachtspunt.

3.1.1.3 Project algemene vakken in bso derde leerjaar derde graad in alle studierichtingen (leerplan 2006/019)

Voldoet

De leerplandoelen worden in voldoende mate aangeboden en overwegend gerealiseerd. De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelen bevindt zich in een positieve ontwikkelingsfase.

Onderwijsaanbod De onderwijspraktijk is voldoende gericht op het zelfredzaam optreden en handelen van de leerlingen. Het verwerven van vaardigheden en attitudes om binnen het persoonlijk en maatschappelijk leven te kunnen functioneren, vormt in voldoende mate het vertrekpunt. De vakgroep heeft een uitgebreid thematisch aanbod ontwikkeld, met actuele thema's die aansluiten bij de leefwereld van de jongeren en voldoende maatschappelijk relevant zijn. De dagelijkse actualiteit wordt voldoende geïntegreerd. Een aantal themabundels bevatten echter veel kennisgerichte informatie en zetten de leerlingen te weinig aan tot het nemen van initiatief. De leerplanclusters 'problemen oplossen' en 'werken in teamverband' worden hierdoor onvoldoende aangesproken. De functionele tekstgeletterdheid bouwt niet voldoende verder op de verworven vaardigheden in de derde graad. Een verticale leerlijn is nog onvoldoende geconcretiseerd.

Een meer projectmatige invulling van het curriculum is in ontwikkeling. Een aantal studie-uitstappen, waarbij rond bepaalde onderwerpen projectmatig wordt gewerkt, vormen waardevolle initiatieven die gericht zijn op het verkennend en onderzoekend vermogen van de jongeren. Daarnaast zijn enkele thema's gericht op een horizonverruiming en een brede vorming, zoals het kunstproject. De begeleiding in het uitwerken van de geïntegreerde proeven maakt deel uit van de lespraktijk, met richtlijnen over de lay-out en de tekstverwerking.

Onderwijsorganisatie	De school kiest voor een invulling met acht lestijden project algemene vakken. Hierdoor ontstaat de nodige ruimte om het curriculum te realiseren. De klasgrootte is voldoende beperkt om activerend en taakgericht te kunnen werken.
Uitrusting	De materiële omkadering voldoet. Er zijn voldoende mogelijkheden om geluids- en beeldmateriaal te integreren en deze mogelijkheden worden frequent ingezet. Regelmatig worden ICT-opdrachten aangewend en de functionele ICT-geletterdheid maakt een inherent deel uit van het curriculum. Het integreren van ICT-ondersteuning verloopt echter niet steeds soepel wegens een regelmatig haperende infrastructuur. Ander ondersteunend materiaal, zoals atlanten, rekenmachines en woordenboeken, is in bijna elk lokaal beschikbaar. Actuele nieuwsbronnen worden regelmatig aangewend.
Evaluatiepraktijk	De evaluatiepraktijk binnen het dagelijks werk is hoofdzakelijk gebaseerd op taken en opdrachten die zowel voldoende vaardigheidsgericht zijn als afgestemd op het zelfstandig en in groep kunnen werken. Ook vormen van self- en peerassessment maken deel uit van de beoordeling, zodat de leerling zijn leerproces mee kan bewaken. De examens worden elk trimester mondeling afgenomen, maar de mogelijkheden hiervan worden niet voldoende benut. Bij de gekozen mondelinge evaluatievorm is het tevens niet mogelijk een representatief staal van de leerplandoelstellingen te beoordelen. Er wordt grotendeels met gesloten vragen gewerkt, waardoor het probleemoplossend vermogen van de leerlingen te weinig wordt aangesproken. Ook de spreek- en gesprekscompetentie wordt niet beoordeeld. Kortom, de summatieve evaluatie sluit niet voldoende aan bij de formatieve en vormt er bijgevolg te weinig een afspiegeling van. Hierdoor komt de validiteit van de evaluatiepraktijk in het gedrang. Regelmatig wordt wel een gedeelte van de beoordeling toegekend aan op voorhand gerealiseerde opdrachten, waarmee enkele vaardigheden geïntegreerd worden in de quotering.
Rapporteringspraktijk	De rapporteringspraktijk is te weinig gericht op het in kaart brengen van de mogelijkheden en de beperkingen van de jongeren. Het woordcommentaar op het rapport geeft weinig melding van sterke en zwakke punten en niet gerealiseerde leerplandoelen worden niet voldoende geduid.
Leerbegeleiding	Over het algemeen overheerst een leerlinggerichte en activerende aanpak. De jongeren zijn vertrouwd met diverse werkvormen, zoals coöperatief leren en hoekenwerk. Preventieve leerbegeleiding zit echter niet structureel vervat in de lespraktijk. De leerlingen hebben nog niet voldoende geleerd leerstrategieën aan te wenden bij het uitvoeren van hun opdrachten. Op remediërend vlak bieden de leraren voldoende ondersteuning.

3.1.1.4 Specifieke gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan D/2006/0279/068)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is niet valide en onbetrouwbaar.

Onderwijsaanbod De vaststellingen zijn gebaseerd op het onderzoek van de vakken van het specifiek gedeelte met de administratieve benaming PV en TV mechanica/ elektromechanica/ elektriciteit/ autotechniek/ centrale verwarming/ lassen-constructie/ sanitair. Het herverkavelen van de specifieke leerplandoelstellingen en de bijhorende inhouden in afzonderlijke, traditionele vakken ondermijnt de optimale implementatie van het leerplanconcept. Hoewel er verschillende aanzetten zijn tot het geïntegreerd aanbieden van de leerinhouden ontbreekt meermaals de noodzakelijke samenhang tussen de leerplandoelstellingen met betrekking tot technisch tekenen, theorie en praktijk. Door het in stand houden van de vakkencultuur wordt tevens voorbijgegaan aan wat het leerplan voorschrijft, namelijk dat bij een opdracht de voorkennis en voorbereiding beperkt moeten worden tot wat minimaal nodig is om ze uit te voeren. Onder impuls van een aantal leraren werden nieuwe oefeningen uitgeschreven die zich uitstekend lenen tot een geïntegreerde aanpak. Het samenspel van kennis, vaardigheden en attitudes om te komen tot het technologisch proces ontbreken vooralsnog. Door vooral leerboek- in plaats van leerplangericht te werken worden leerinhouden aangeboden die niet in het leerplan voorkomen, waardoor de onderwijstijd voor de verwezenlijking van de theoretische leerinhouden in het gedrang komt. In praktijk elektriciteit wordt geen aandacht besteed aan het verwerven van de nodige vaardigheden voor de uitvoering en/of herstelling van eenvoudige elektrische installaties die kunnen voorkomen in het betrokken vakgebied. De school kan niet aantonen dat de leerlingen de leerplandoelstellingen in verband met de cluster auto hebben verworven.

Uitrusting De studierichting beschikt over geschikte vaklokalen en werkplaatsen die uitgerust zijn met de minimale materiële leermiddelen. Uitzondering daarop vormt de infrastructuur voor praktijk realisaties mechanica lassen-constructie die niet voldoet aan de eisen met betrekking tot veilig werken.

Evaluatiepraktijk Voor de evaluatie van de werkopdrachten zijn er aanzetten tot het gebruik van een instrument voor zelfevaluatie. Hierbij wordt echter vooral het 'eindproduct' geëvalueerd. Tussentijdse evaluatiemomenten volgens het technologisch proces zijn minder ingeburgerd. De einddoelstelling dat de leerling door zelfevaluatie zijn handelen leert bijsturen om te komen tot kwaliteitsverbetering, is dan ook weinig merkbaar in de evaluatiepraktijk. Er zijn ook geen sluitende afspraken over een systematische aanpak van de evaluatie van attitudes. Hierdoor weerspiegelt het evaluatiecijfer niet altijd correct de verworvenheid van de vaktechnische competenties, waardoor de evaluatie onbetrouwbaar is. De evaluatie van de theoretische vakken beperkt zich hoofdzakelijk tot reproductie van kennis via examens. Uit de voorgelegde documenten blijkt dat minstens een gedeelte van deze toetsing eerder leerboek- dan leerplangericht is. Door de opdeling in afzonderlijke vakken en leraren en bij gebrek aan diepgaand overleg hierover verloopt de evaluatie niet transparant.

Leerbegeleiding De leraren begeleiden de leerlingen op een degelijke wijze tijdens de uitvoering van hun werkopdrachten waardoor de meeste lessen in een aangenaam en constructief leef- en leerklimaat verlopen. Zij maken gebruik van zelfgemaakte cursussen die, door het ontbreken van het 'technologisch proces', aan vernieuwing toe zijn. Het verwerven van tekenvaardigheden met 3D-CAD software gebeurt door middel van begeleid zelfstandig leren. Via verschillende deelprojecten wordt de moeilijkheidsgraad verhoogd. Door het ontbreken van de samenhang met de praktijk zijn sommige oefeningen niet relevant.

Deskundigheidsbevordering Hoewel een gestuurde vakgroepwerking aanwezig is, is de horizontale en verticale samenhang tussen technisch tekenen, theorie en praktijk nog onvoldoende uitgebouwd. Inhoudelijke aspecten over het kernproces komen weliswaar aan bod, maar door de verantwoordelijkheid bij de leraren te leggen heeft dit tot op heden nog te weinig geleid naar één duidelijke visie en gelijkgerichtheid over o.a. geïntegreerd werken en evalueren. Nascholingsactiviteiten zijn in hoofdzaak vakgebonden terwijl een grote nood bestaat aan navorming over de evaluatiepraktijk.

3.1.1.5 Specifieke vorming in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen D/2011/7841/044 en D/2012/7841/061)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate aangeboden en bijgevolg niet volledig bereikt. De minimale materiële vereisten zijn ontoereikend om het leerplan te realiseren. De evaluatiepraktijk mist doelmatigheid, transparantie en normering.

Onderwijsaanbod De meeste projecten die in de beide leerjaren worden gerealiseerd implementeren onvoldoende de visie en de doelstellingen van het leerplan. De school kan niet aantonen dat de meeste basiscompetenties van de beroepsprofielen 'Binnenschrijnwerker', 'Buitenschrijnwerker', 'Meubelmaker' en 'Daktimmerman' per individuele leerling zijn bereikt. Alleen via de 'werkkaart' wordt een beperkt aantal competenties per leerling bijgehouden. De buitenschrijnwerkoefeningen in het eerste leerjaar zijn niet uitgewerkt in functie van laagenergie- of passiefprojecten. In het tweede leerjaar gaat te veel tijd naar het uittekenen van bepaalde externe opdrachten en te weinig naar essentiële praktische vaardigheden. Niet alle leerlingen maken kennis met het volledig technologisch proces van een binnendeur en een rechte steektrap. De realisatie van een massief en/of plaatmaterialen meubel wordt beter aangetoond. Het volledig productieproces van een buitendeur of -raam en dakconstructies voor laagenergie- en/of passiefprojecten wordt niet altijd individueel of in team gerealiseerd. Ook de productie van kunststoframen staat niet in het kader van passiefbouw. De stage wordt niet aangewend om de tekorten voor het bereiken van de leerplandoelstellingen per leerling aan te vullen. Hoewel de lessentabellen goed zijn opgebouwd, komt de geïntegreerde aanpak binnen de projecten of in de aangereikte cursussen niet altijd even duidelijk tot uiting. De GIP-dossiers zijn verzorgd uitgewerkt. De vaardigheden voor het instellen en bedienen van de traditionele machines en de CNC-machine krijgen voldoende aandacht.

Uitrusting	Het grootste deel van de minimale materiële vereisten is voorhanden. De montagezone is niet gescheiden van de machinezaal, wat het pedagogisch comfort beïnvloedt tijdens het lesgeven. De werkateliers geven een wanordelijke indruk. Dat komt gedeeltelijk doordat de werkruimte ook gebruikt wordt als stapelplaats. Het machinepark is gedeeltelijk verouderd en van enkele machines is de beveiliging niet optimaal. De voorzieningen voor zowel lage energie- als passiefprojecten zijn veeleer beperkt. De school beschikt over CAD/CAM/CNC-technologie. In het vaklokaal zijn er voldoende ICT-mogelijkheden en multimedia met aangepaste software.
Evaluatiepraktijk	De school combineert gespreide, summatieve en een vorm van permanente evaluatie. Sommige examenvragen zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en op de leerplanvisie. Tal van examenvragen zijn niet geschikt om de leerlingen theoretisch of schriftelijk te evalueren, maar horen inhoudelijk thuis in de praktijkles. De werkkaart van de geïntegreerde proef bevat een aantal goed omschreven criteria, maar de tussenbeoordelingen zijn onvoldoende transparant en bevatten commentaren die weinig motiverend zijn. De leerlingen krijgen tijdens hun stage een inschatting van hun attituden. De evaluatie van de stage wordt afgesloten met positieve en te verbeteren leerpunten. Er is ook een zelfevaluatieformulier voor de stage van toepassing, maar dat wordt niet door alle leerlingen ingevuld. Hierdoor krijgt de stagebegeleider geen totaalbeeld.
Leerbegeleiding	Heel wat cursussen en leerboeken zijn verouderd en aan vernieuwing toe. Het is positief dat de inbreng en de creativiteit van de leerling worden gestimuleerd bij het toekennen van projecten.
Deskundigheidsbevordering	De vakgroep doet inspanningen om de deskundigheid te verhogen. De teamgeest is aanwezig om vernieuwing binnen de afdeling te brengen. Zo zijn er aanzetten om meer aandacht te besteden aan vormgeving.

3.1.1.6 Specifieke vorming in tso tweede en derde graad in de studierichting Bouw- en houtkunde (leerplannen D/2009/7841/019, D/2012/7841/020 en D/2011/7841/030)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt. De school voorziet in minimale materiële uitrusting.

Onderwijsaanbod De leraren slagen erin om het leerplan met voldoende diepgang te realiseren. Zowel in de tweede als in de derde graad komt de studie van knooppunten bij bouwwerken en de bijhorende houtconstructies ruimschoots aan bod. Duurzaam bouwen is goed opgenomen in het lessenpakket. Daarentegen is de invulling van de praktische vaardigheden in de tweede graad weinig afgestemd op het studierichtingsprofiel. Ook de integratie tussen de deelvakken komt niet altijd even expliciet tot uiting. Doorgaans wordt het niveau tijdens het volledige curriculum van deze doorstroomrichting goed bewaakt. Het is voor de school niet altijd evident om de bereikte competenties per individuele leerling aan te tonen. De leerlingen krijgen een goede aanzet om de affiniteit met het werkveld te leren ontdekken. Dat gebeurt onder meer door hun betrokkenheid bij de verschillende bouwspecifieke situaties tijdens de werfopvolgingen en studiebezoeken. Ze worden gestimuleerd om ervaringen op te doen met leidinggevende functies uit de bouwsector. De duidelijk onderbouwde opdracht van de geïntegreerde proef biedt ruimte aan de leerlingen om er een creatieve invulling aan te geven. De dossiers zijn veelal verzorgd en evenwichtig uitgewerkt. Eveneens vormt het Europees uitwisselingsproject met Slowakije een meerwaarde.

Uitrusting Er zijn voldoende materiële middelen om de leerplanrealisatie vlot te verzekeren. De school beschikt over een aangenaam vaklokaal met voldoende ICT-voorzieningen en multimedia om aanschouwelijk onderwijs te brengen.

Evaluatiepraktijk De school past zowel gespreide als summatieve evaluatie toe. Hoewel de toets- en examenvragen globaal gezien een representatief beeld geven, is de evaluatie niet over de gehele lijn even doelmatig aangewend. De link met de leerplandoelstellingen is veelal aanwezig, maar de transparantie vermindert door de onduidelijke criteria. Zelfevaluatie wordt als een checklist toegepast, waardoor de leerlingen systematisch vertrouwd geraken met kwaliteitscontrole. De leraren sturen hun eigen onderwijspraktijk bij wanneer ze tekorten detecteren. Door het gebruik van verschillende evaluatie-instrumenten mist de evaluatie uniformiteit. De stagebegeleiders hanteren tijdens een werfopvolging een beoordelingsfiche waarbij zowel attitudes als de uitgevoerde opdrachten worden ingeschat. Op hetzelfde document worden tips aan het bedrijf gevraagd om de eigen kwaliteit en vorming op school bij te sturen.

Leerbegeleiding De zelfgemaakte cursussen zijn inhoudelijk veelal actueel. De gebruikte leerboeken zijn minder afgestemd op de hedendaagse bouw- en houttechnologieën. De leerlingen hanteren meerdere zoekstrategieën om opdrachten en taken uit te werken. Doorgaans worden de uitgewerkte tekeningen en opdrachten klassikaal of individueel besproken. De feedback is meestal stimulerend. De jury maakt tijdens de evaluatie van de geïntegreerde proef een sterktezwakteanalyse, aangevuld met zinvolle aandachtspunten en/of extra taken. Hierdoor wordt de evaluatie onmiddellijk gekoppeld aan remediëring en/of begeleiding.

Deskundigheidsbevordering De lessen worden gegeven door een professioneel en gemotiveerd lerarenteam. Hun betrokkenheid bij leerplancommissies en de relaties met de bouwwereld zorgen dat de leerlingen vakdeskundig goed ondersteund worden. De zorg om leerlingen voor te bereiden op het hoger onderwijs staat centraal. Nascholingen i.v.m. pedagogisch didactische thema's vormen een werkpunt. Naast de geprogrammeerde besprekingen met de vakgroep draagt ook het informeel overleg bij tot een sterke kwaliteitsverbetering van de opleiding.

3.1.1.7 Specifieke vorming in tso derde graad in de studierichting Industriële ICT (leerplan 2004/0279/074)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden evenwichtig en in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide en transparant.

Onderwijsaanbod De vaststellingen zijn gebaseerd op het onderzoek van de vakken van het specifiek gedeelte met de administratieve benaming TV Elektronica/elektriciteit/elektromechanica/toegepaste informatica. De school hanteert de pedagogische vakbenamingen uit het leerplan: TV Industriële elektriciteit en lab, TV procescontrole en lab, TV industriële computernetwerken en lab, TV Interfacetechnieken en lab, TV micro-elektronica en lab en TV besturingssoftware en programmeertalen. De meeste leerplandoelstellingen worden aangereikt en met voldoende diepgang behandeld. Het gedeelte basiselektriciteit wordt veel te wiskundig en te weinig door simulatie benaderd waardoor voorbijgegaan wordt aan een aantal leerplandoelstellingen. Hierdoor komt trouwens het efficiënt gebruik van de toegekende onderwijstijd in het gedrang. Hoewel de meeste deelvakken voldoende gerelateerd zijn aan het industriële aspect, is er weinig samenhang tussen de verschillende deelvakken. Van de meeste leerinhouden met betrekking tot meten zijn laboverslagen terug te vinden. Deze beperken zich te veel tot het vervolledigen van invulbladen waardoor de labo doelstellingen 'efficiënt rapporteren en interpreteren van meetresultaten' niet altijd gerealiseerd worden. De opdrachten voor de geïntegreerde proeven zijn weliswaar kwalitatief op het niveau van tso, maar door het hoge deelvakgehalte niet altijd representatief voor de studierichting. De combinatie van verschillende technieken, als toepassing op realiteitsgebonden industriële ICT-installaties, wordt minder gerealiseerd. De betrokkenheid van de algemene vakken is tevens beperkt.

Uitrusting De studierichting beschikt over geschikte leslokalen die uitgerust zijn met de minimale didactische materiële leermiddelen. Om echter tot een kwaliteitsvolle invulling van de leerinhouden te komen dient een inhaalbeweging te gebeuren van de ICT-infrastructuur met het oog op actuele vernieuwende soft- en hardwaretoepassingen. Zo beschikt de afdeling niet over recente simulatiesoftware, noch over netwerkgestuurde PLC's en recente industriële computers. Door de goede samenwerking van de leraren met enkele bedrijven krijgt de studierichting regelmatig materiaal, dat op maat van de studierichting bruikbaar gemaakt wordt.

Evaluatiepraktijk De evaluatie is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen. Ze is over het algemeen sterk reproductief, klassiek en vooral kennisgericht. Een duidelijke klemtoon op procesevaluatie is nog onvoldoende zichtbaar. Het ontbreekt hiervoor binnen de vakgroep aan een coherente visie op evalueren. Er zijn tevens geen aanwijzingen dat de evaluatieresultaten door de leraren gebruikt worden voor het bijsturen van hun pedagogisch-didactisch handelen. De evaluatie van de geïntegreerde proef bestaat zowel uit product- als procesevaluatie volgens vooraf gekende criteria.

Leerbegeleiding De leraren doen inspanningen om de leerlingen zo goed mogelijk persoonlijk te begeleiden en optimale slaagkansen te geven. In de klassen heerst een aangename sfeer en de relatie tussen leerlingen en leraren is meestal constructief. ICT wordt geïntegreerd aangeboden. Het cursusmateriaal bestaat enerzijds uit degelijk uitgewerkt digitaal materiaal dat beschikbaar wordt gesteld via een website en anderzijds uit handboeken, handgeschreven nota's en losse kopieën. Dit komt de consistentie binnen de studierichting alvast niet ten goede.

Deskundigheidsbevordering Hoewel een door het beleid aangestuurde vakgroepwerking aanwezig is, overheerst voornamelijk occasioneel en informeel overleg. Het overleg beperkt zich hoofdzakelijk tot praktische aspecten van het lesgeven en pedagogisch-didactische onderwerpen komen veel minder aan bod. Door de afwezigheid van een visie werkt de vakgroep te weinig gelijkgericht binnen de studierichting. Het beleid volgt de leerplanrealisatie niet stelselmatig en gestructureerd op. De verantwoordelijkheid wordt volledig bij de leraren gelegd, waardoor de realisatie van het leerplan soms in het gedrang komt. Sommige leraren volgen de laatste technologische vernieuwingen sterk op, wat het niveau van de studierichting op een hoog peil brengt.

3.1.1.8 Specifieke vorming in tso derde graad in de studierichting Podiumtechnieken (leerplan D/2009/7841/015)

Voldoet

Het leerplangerichte aanbod en de overwegend valide evaluatie tonen aan dat de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd worden.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen zijn vanuit competenties geschreven en worden door de leraren volgens die visie gerealiseerd. Uit documenten van de leerlingen blijkt dat de leerplandoelstellingen volgens het gestelde beheersingsniveau evenwichtig aangeboden worden en met voldoende diepgang bereikt. Het lerarenteam heeft een instrument ontwikkeld om de bereikte competenties per individuele leerling aan te tonen. De leraren weten de balans te vinden binnen de hoeveelheid van aangeboden theoretische kennis in functie van de integrale opdracht. Een aantal opdrachten is reeds uitgeschreven in projectvorm. Aan het uitschrijven van andere opdrachten wordt verder gewerkt. De oefeningen zijn, vertrekkend vanuit de twee componenten licht én geluid, eerst afzonderlijk aangeboden om dan geleidelijk over te gaan naar oefeningen waar licht en geluid geïntegreerd aan bod komen, zoals het leerplan vereist. De evolutie van eenvoudige producties/evenementen naar complexere uitvoeringen toont aan dat leraren oog hebben voor leerlijnen in toenemende moeilijkheidsgraad. Uit de leerlingendocumenten blijkt eveneens dat er voldoende aandacht gegeven is aan de vormingscomponenten 'elektriciteit', 'mechanica' en 'veiligheid', die sterk gerelateerd zijn aan de

beroepscompetenties. Door de duidelijke verbanden tussen de aangereikte theorie en de praktische uitvoering, worden leerlingen gestimuleerd en uitgedaagd.

Naast het leren op school kunnen de leerlingen heel wat competenties verder inoefenen via een blokstage in combinatie met werkplekleren (dagstages). Leerlingen assisteren onder andere bij live shows van artiesten en maken zo kennis met de diverse vormen van producties. Het stagedossier is conform de regelgeving. De opdracht voor de geïntegreerde proef (GIP) is duidelijk en sterk gerelateerd aan het beroepsprofiel.

Uitrusting De uitrusting die vereist is voor de leerplanrealisatie, is grotendeels aanwezig, maar er ontbreekt nog wat minimale uitrusting, die opgenomen is in de begroting 2013. Op dit ogenblik lossen de leraren het tekort op door samen te werken met bedrijven waar de leerlingen de mogelijkheid krijgen om met de ontbrekende uitrusting te leren werken. Het leslokaal waarin de theoretische lessen podiumtechnieken plaatsvinden, beschikt niet over voldoende ICT-apparatuur met internettoegang en beantwoordt niet aan de comforteisen. Er zijn momenteel vier computers beschikbaar en dat verhindert een adequaat gebruik ervan. Voor het aanleren van de competenties 'laden en lossen' kan de school gebruikmaken van een vrachtwagen met laadklep, eigendom van een meewerkend bedrijf. De mezzanine, gebruikt voor het opbergen van materiaal, is onveilig. Er is valgevaar van een hoogte van ongeveer twee meter (geen degelijke balustrade en een opening in de vloer) en er ontbreekt een trapleuning ter voorkoming van vallen door vensters zonder veiligheidsglas. Leerlingen en leraren beschikken niet over een kleedruimte.

Evaluatiepraktijk De evaluatie is gebaseerd op dagelijks werk en examens. Net als het aanbod vertrekt ze vanuit de leerplandoelstellingen. Inzichtelijke vragen en het toetsen van vaardigheden komen aan bod. De vraagstelling is duidelijk en de correctie gebeurt transparant. De leraren hebben een instrument ontwikkeld om de puntenscore per leerling te verantwoorden. De evaluatie is valide omdat ze de meeste competenties bevraagt, maar omwille van hergebruik van de vraagstelling is ze minder betrouwbaar. De evaluatie van de stage-activiteiten en de GIP is transparant. Zelfevaluatie en co-evaluatie zijn ingeburgerde evaluatievormen.

Leerbegeleiding De leerlingen worden begeleid door vakbekwame leraren. Het cursusmateriaal is aangepast aan het beheersingsniveau van de opleiding. De leerlingen worden actief betrokken bij de opbouw en verwerking van de leerstof door onderwijsleergesprekken en gepaste opdrachten. Leerlingen weten duidelijk wat verwacht wordt bij toetsen en examens en kunnen rekenen op feedback.

Deskundigheidsbevordering Door het feit dat alle leraren van de specifieke vorming naast het lesgeven nog steeds actief zijn in de sector, maakt dat zij zich permanent bijscholen in innoverende technieken. Zo delen leerlingen mee in de professionaliteit van hun leraren.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëingsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning.

Motivering

Er is een visie op deskundigheidsbevordering uitgeschreven, maar deze wordt niet geconcretiseerd aan de hand van een coherent pakket operationeel en meetbaar geformuleerde doelstellingen.

Het beleidsteam formuleert eigen prioriteiten voor de nascholing van het personeel met de bedoeling er een breed draagvlak voor te creëren. De directie stelt een minimaal aantal deelnames aan professionaliseringsinitiatieven per leraar en per schooljaar voorop, maar bij gebrek aan opvolging is niet duidelijk in welke mate die richtlijn wordt nageleefd. Een analyse van de beschikbare gegevens toont aan dat de deelnemingsgraad leraar- en vakgroepgebonden sterk varieert.

Het beleid brengt de behoeften van het personeel via verschillende bevragingen in kaart en gebruikt de resultaten ervan als uitgangspunt voor het opstellen van het nascholingsplan. Voor de praktische organisatie van de externe deskundigheidsvorming zijn procedures en een specifiek instrumentarium uitgewerkt.

Het lerarenkorps krijgt kansen om zich te professionaliseren tijdens schoolinterne leermomenten, contacten met de pedagogische begeleidingsdiensten en externe aanbodgestuurde nascholingen. Daarnaast stimuleert de directie de vakgroepen om hun verantwoordelijkheid rond de professionalisering en de leerplanrealisatie op te nemen.

Van de mentor voor de nieuwe leraren, de vakcoördinatoren en de technisch adviseurs wordt verwacht dat zij de multiplicatie van de intern aanwezige expertise organiseren en bewaken, maar ook hier bestaan vak- en studierichtinggebonden verschillen.

De financiële middelen voor de deskundigheidsbevordering worden correct aangewend: de jaarlijkse investeringen vallen doorgaans hoger uit dan wat de school ervoor ontvangt.

De school meet de effecten van haar professionaliseringsbeleid niet systematisch. Enkele gevolgde nascholingen werden niet geïnventariseerd. Het thema komt wel al aan bod tijdens de gevoerde functioneringsgesprekken en aan de leraren wordt gevraagd om de kwaliteit van de bijgewoonde professionaliseringssessies te beoordelen.

De professionaliseringspraktijk vertoont, mede door de afwezigheid van opvolging en een concrete prioriteitenplanning, weinig ontwikkelingsdynamiek.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ontwikkeling.

Motivering

Het schoolbeleid heeft geen expliciet uitgeschreven visie op de evaluatiepraktijk. Er zijn wel ideeën en initiatieven die de evaluatiemogelijkheden toetsen in het onderwijsveld, maar een concretisering in duidelijke geoperationaliseerde doelen blijft voorlopig uit. Het beleid is er zich van bewust dat de studierichtingsprofielen en de leerplanadviezen belangrijke uitgangspunten zijn. De schoolleiding prefereert een 'waarderende' aanpak bij het introduceren van vernieuwingen van de evaluatiepraktijk, zodat iedereen zich geleidelijk kan aanpassen en inleven in de aangereikte wijzigingen. De kansen die de leerlingen bij dit langzame veranderingsproces missen, worden niet door iedereen ingeschat. De vaststellingen tijdens de doorlichting tonen aan dat het ontbreken van gemeenschappelijke richtlijnen leidt tot belangrijke kwaliteitsverschillen. Het is niet meteen duidelijk wat het beleid m.b.t. de evaluatiepraktijk centraal stuurt of oplegt en welke gelimiteerde vrijheid de vakgroepen hierin krijgen.

Om de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te verhogen heeft een team leraren en directieleden in 2008 de opbouw en de toegepaste instructietaal van een aantal examenvragen gescreend. Dat resulteerde in tips voor de leraren.

Tijdens de functioneringsgesprekken is de implementatie van de eigen evaluatiemethodiek een vast thema. Dat leidde tot het ontdekken van goede evaluatievoorbeelden maar ook van enkele hiaten.

De school doet beroep op de pedagogische begeleidingsdienst voor concrete ondersteuning. De pedagogische studiedagen dragen ook bij tot het geven van vorming over evalueren, zoals bijvoorbeeld over het formuleren van commentaren op de rapporten.

Over het aantal taken, toetsen, persoonlijke werkjes en teamopdrachten zijn enkel mondelinge afspraken gemaakt die doorgaans door de leraren worden opgevolgd. De cijferresultaten van het dagelijks werk, de trimestriële evaluaties en de stages worden geconcretiseerd in een overzichtelijk rapport. Bij de hertekening van het rapport in 2007 participeerde het personeel voor het bepalen van de verdeelsleutels. Deze betrokkenheid stimuleerde de culturele ondersteuning.

Het bereiken van leef- en leercompetenties zijn structureel opgenomen in de evaluatiepraktijk. De cijfergegevens en de attitudes vormen doorgaans het gespreksthema bij de klassenraden waaraan in sommige gevallen gepaste remediëring wordt gekoppeld. Eveneens zijn de geïntegreerde proef en de stages parameters om de beoordeling van de leerling zo breed mogelijk te kaderen.

De doeltreffendheid wordt niet systematisch opgevolgd. Bij de vakken die deel uitmaken van de doorlichtingsfocus is vastgesteld dat de leerplandoelstellingen niet altijd het uitgangspunt zijn van de evaluatiepraktijk. Gepaste beoordelingsmethodes of de kenmerken van goede evaluatie zoals validiteit, efficiëntie, transparantie en normering worden vaak uit het oog verloren en hierdoor komt de kwaliteitsbewaking in het gedrang. De evaluatiepraktijk is bijgevolg niet altijd representatief en mist regelmatig diepgang. Er is een aanzet om de gepaste evaluatievorm af te stemmen op het doelpubliek, maar dat wordt nog niet door het volledige korps gedragen.

Tal van leraren sturen hun eigen onderwijspraktijk bij op basis van de leerlingenresultaten. Bij enkele personeelsleden is zelfevaluatie al sterk ingeburgerd. Desondanks is het aantonen van de bereikte competenties per individuele leerling soms moeilijk.

De eindbeoordeling van de leerlingen is nog sterk gebaseerd op wat ze kennen en kunnen en in minder mate op hun hele groeiproces. Sommige attitudes die in rekening worden gebracht zijn niet meetbaar of niet te normeren.

De onderbouwing van de adviezen op de rapporten en de notulen kent een positieve evolutie. De opname van de remediëringsinitiatieven of –voorstellen in de notulen is vooralsnog eerder beperkt en de geadviseerde oriëntering blijft soms vaag. Doorgaans gebeurt de attestering volgens de regelgeving. De herexamens zijn zo goed als volledig afgeschaft.

De analyse van het externe DISO-kwaliteitsonderzoek (Diagnose Instrument Secundair Onderwijs) heeft geleid tot de oprichting van een werkgroep 'evaluatie'. De permanente evaluatie van competentiegerichte en geïntegreerde leerplannen is momenteel het meest prangende item waarover deze werkgroep zich buigt.

De vakgroepen krijgen een verantwoordelijke rol toebedeeld in het sturen van de eigen evaluatiepraktijk. Toch is 'evaluatie' eerder uitzonderlijk onderwerp van overleg. De diversiteit aan evaluatie-instrumenten op lesniveau is groot. Enkele vakgroepen hebben hierin al enkele eenduidige en belangrijke stappen gezet waarbij ze rekening houden met de leerplangerichtheid.

De directie zoekt nog een middel om het evaluatiebeleid inhoudelijk vorm te geven. Hoewel de intentie er is om bij de ontwikkeling van de evaluatiepraktijk een aantal essentiële doelen voorop te stellen en de aandacht voor goede commentaren nog te versterken, duikt de nood op aan een gedragen en gelijkgerichte visie. Er is behoefte aan professionalisering en actualisering van de evaluatiepraktijk bij tal van personeelsleden. De ontwikkelingsdynamiek van de evaluatiepraktijk is nauwelijks afgetoetst aan de bereikte competenties op de arbeidsmarkt of in het hoger onderwijs.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Om hun gezamenlijke werking kracht bij te zetten hebben de directieleden onderling hun taken verdeeld volgens hun affiniteit ermee. De taken zijn duidelijk omschreven in een organigram dat recent is ontworpen naar aanleiding van een kwaliteitsmeting. De beleidsstructuur is hiërarchisch opgesteld en de communicatiewegen worden ook in die zin bewaakt en gerespecteerd. Zowel directie als personeel beschikken over een geïndividualiseerde functiebeschrijving.

Er zijn sedert de laatste doorlichting een aantal directiewissels geweest. Momenteel is een team van drie directieleden en een technisch adviseur coördinator verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Op de tweede vestigingsplaats is geen directielid permanent aanwezig. Dit wordt als een gemis ervaren door het lerarenteam. Naast het directieteam is ter ondersteuning een middenkader uitgebouwd waarbij de technisch adviseurs een belangrijk aandeel hebben in het beleid van zijn afdeling.

De directie heeft zicht op het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden via de functioneringsgesprekken. Ondanks het bestaan van een evaluatiereglement zijn nog geen evaluatiegesprekken gevoerd. Dit is een inbreuk tegen de regelgeving. Het huidige directieteam beschouwt dit tekort dan ook als een persoonlijk werkpunt.

Het personeel is vragende partij voor meer betrokkenheid bij de beleidskeuzes. De school heeft terecht initiatieven genomen om te investeren in participatief leiderschap. Ze bevindt zich aan het begin van de ontwikkelingsfase.

De school heeft een opvoedingsproject uitgeschreven dat de basis vormt voor een verdere ontwikkeling en verfijning van visies voor verschillende onderwijskundige aspecten. Er zijn een aantal degelijk uitgeschreven visies waaronder het GOK-beleidsplan, gekoppeld aan het talenbeleid, de vakgroepwerking en een visie op herstelgericht werken. De overige visieteksten waaronder deskundigheidsbevordering bevatten noch strategische noch operationele doelstellingen, uitgeschreven op school-, leraren- en leerlingenniveau. Dit is een reden waarom niet alle personeelsleden weten waar de school op lange termijn wil staan en wat van hen verwacht wordt in dat proces. Zij voelen zich niet aangesproken.

Het opvoedingsproject en de visieteksten worden via de schoolwebsite, het elektronisch platform, personeelsvergaderingen en het schoolreglement bekend gemaakt. Er is behoefte naar meer richtlijnen om op een gelijkgerichte en eenduidige manier aan de visies te werken. Het ontbreekt aan nascholing, onder andere op vlak van evaluatiepraktijk en vakgroepwerking, om sommige leraren te betrekken in het verhaal. Het gewenste resultaat van alle opgezette acties is niet steeds concreet beschreven waardoor controle op doeltreffendheid onmogelijk is. Sommige visies zijn dan ook onvoldoende duidelijk in die zin geformuleerd en gecommuniceerd. Leraren zien dat er beweging is op verschillende fronten op de werkvloer, maar sommigen kunnen niet duiden wat het uiteindelijke streefdoel is, m.a.w. ze zien de verbanden tussen de acties niet.

In het kader van visieontwikkeling doet de school beroep op externen.

De scholen beschikken over de decretaal verplichte overlegorganen die beantwoorden aan de formele verplichtingen. Daarnaast probeert het directieteam via een aantal vaste en ad hoc projectgroepen het draagvlak voor de visies te vergroten. Niet alle overleg wordt aangestuurd via een agenda en verslaggeving, wat maakt dat sommige vergaderingen niet doelgericht verlopen.

De school focust sterk op vakgroeptoverleg als motor voor besluitvorming en participatie. Ze ontwikkelde een leidraad voor thema's die tijdens vakgroeptoverleg besproken kunnen worden. De school wil op die manier bekomen dat er ook didactische en pedagogische aspecten besproken worden en niet louter organisatorische. Probleem is dat deze manier van werken niet ingeburgerd is bij het personeel. Sommige leraren worden niet aangesproken. Ze zien het nut niet in van de thema's. Het is een opdracht voor het beleid om leraren te overtuigen van hun visie op vakoverleg. In dit kader ontbreekt het duidelijk aan professionalisering van het korps.

De verslaggeving van de besluitvorming is meestal summier. De vorderingen in de actiepunten zijn beperkt zichtbaar via de verslaggeving. Effectmeting van genomen beslissingen is niet structureel ingebouwd, maar

gebeurt expliciet via informele gesprekken. Van sommige projecten wordt feedback gegeven op personeelsvergaderingen of op pedagogische studiedagen.

De school probeert de efficiëntie van het overleg in verband met genomen standpunten en beslissingen te verbeteren en te bevorderen door te werken aan een betere, vlottere communicatie tussen directie en middenkader enerzijds en het korps anderzijds. Dit is tevens noodzakelijk om de onderwijsprocessen verder te ontwikkelen.

De school heeft als aanzet om tot een kwaliteitssysteem te evolueren een externe kwaliteitsmeting (DISO) laten uitvoeren die resulteerde in een prioriteitenlijst. Als grote gemene deler drong zich het proactief werken op aan het personeelsbeleid, onder andere aan het motiveren van een aanzienlijk grote groep leraren die door de verhoging van de pensioenleeftijd, langer actief zal moeten blijven. Het aanvragen en ontwikkelen van een diversiteitsplan in samenwerking met het Departement Werk en Sociale Economie werd aangegrepen om er een aantal werkpunten aan op te hangen die een grotere draagwijdte hebben dan waarvoor het plan bedoeld is. Dit geeft de school enorme opportuniteiten en is een meerwaarde voor de veranderingsprocessen. Verder richt de school een werkgroep op die zal werken aan het stimuleren van de medewerkersbetrokkenheid op organisatie- of teamniveau. Het traject zal afgesloten worden met een verplichte audit.

De school laat zich begeleiden door externen om een kwaliteitszorgsysteem uit te bouwen. Directie en middenkader volgen hiervoor gerichte nascholing. Via werkgroepen wil het beleid de betrokkenheid van het personeel verhogen, een aantal werkgroepen is al opgestart.

De conclusies uit de kwaliteitsmeting zijn omgezet in enerzijds verbeteracties en anderzijds acties tot borgen. Gezien deze vorm om kwaliteitszorg te benaderen zeer pril is opgestart, zijn nog geen effectmetingen uitgevoerd. Bij de meeste personeelsleden is gerichtheid op kwaliteitsverbetering merkbaar.

De school verzamelt niet systematisch informatie over resultaten van oud-leerlingen in het arbeidscircuit en in het hoger onderwijs. De summiere informatie wordt niet geanalyseerd en, uitzonderingen niet te na gesproken, dient ze niet om onderwijsprocessen bij te sturen.

De school wil werken aan het ontwikkelen van competentieprofielen en een competentiebeleid. Ze zal daarvoor een begeleidingstraject opstarten voor de directieleden en het middenkader.

Ze wacht evenwel nog de resultaten van de verplichte audit, verbonden aan het diversiteitsplan, af om de eventuele nieuwe werkpunten te integreren in het actieplan dat vorm kreeg naar aanleiding van de kwaliteitsmeting. De school wil een totaalplanning opmaken waarin ook de werkpunten van de doorlichting een plaats krijgen.

De school heeft de draad voor het uitwerken van een talenbeleid dit schooljaar opnieuw opgenomen. Een coördinator talenbeleid werd gevraagd een actieplan op te stellen en initiatief te nemen om een breed draagvlak voor een talenbeleid te creëren. Het verhogen van de functionele taalvaardigheid van de leerlingen wordt als belangrijkste doelstelling voorgelegd. Daarnaast vraagt het beleid ook aandacht voor het gebruik van toegankelijke school- en instructietaal. De taalcoördinator heeft in eerste instantie aandacht voor het inventariseren van bestaande initiatieven en het ondersteunen van een aantal gerichte acties. Een aantal leraren hebben immers al waardevolle taalondersteunende activiteiten opgezet. Een verdere professionalisering en een verspreiding van het gedachtegoed moeten zorgen voor een positief ontwikkelingsverloop.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van het vak Nederlands in tso derde graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inzet en vakdeskundigheid van de meeste leraren.
- De leerlinggerichtheid.

Wat betreft het algemeen beleid

- De taakverdeling binnen het directieteam en het middenkader.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De materiële ondersteuning in een aantal studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De vakgroepwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het kwaliteitszorgsysteem.
- De aansturing, ondersteuning en opvolging van beleidsbeslissingen en –initiatieven.
- De ondersteuning van de geïntegreerde aanpak van bepaalde leerplannen.
- De communicatiestructuren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van de specifieke vorming in de derde graad bso in de studierichting Centrale verwarming en sanitaire installaties.
- De leerplanrealisatie van de specifieke vorming in het derde leerjaar van de derde graad bso in de Verwarmingsinstallaties.
- De leerplanrealisatie van de specifieke vorming in de derde graad bso in de studierichting Publiciteitsgrafiek.
- De leerplanrealisatie van project algemene vakken in de derde graad bso in alle studierichtingen.

Wat betreft de regelgeving

- Het voeren van evaluatiegesprekken conform Decreet van 27 MAART 1991 Art. 47octies betreffend het evalueren van personeelsleden.
- Het gebruik van erkende leerplannen conform de Codex secundair onderwijs, art.15 §18°.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

Voor **industriële wetenschappen** en **elektromechanica** en **houttechnieken** en **autotechnieken** en **mechanische vormgevingstechnieken** en **toegepaste autotechnieken** en **carrosserie- en spuitwerk** en **diesel- en lpg-motoren** en **fotolassen** en **industriële elektriciteit** en **industriële houtbewerking** en **bouw- en houtkunde** en **bouw- en houtkunde** en **elektrische installatietechnieken** en **industriële ict** en **renovatie bouw** en **podiumtechnieken**

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Basismechanica		X
Graad 3 BSO Auto	X	
Graad 3 BSO Carrosserie	X	
Graad 3 BSO Elektrische installaties	X	
Graad 3 BSO Houtbewerking	X	X
Graad 3 BSO Lassen-constructie	X	
Graad 3 BSO Ruwbouw	X	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 01-03-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

7.3 Overige reglementering: regeling voor het vervolg

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het uit het schoolreglement schrappen dat kan afgeweken worden van het gebruik van erkende leerplannen conform de Codex secundair onderwijs, art.15 §18°.

Het voeren van evaluatiegesprekken conform Decreet van 27 MAART 1991 Art. 47octies betreffend het evalueren van personeelsleden.

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 01-03-2016 opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Agnes Geerts de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	